

FILOSOFIE ROMÂNEASCĂ

NICOLAE BAGDASAR. O REEVALUARE BIBLIOGRAFICĂ

TITUS LATES

Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru” al Academiei Române

Nicolae Bagdasar. Bibliography. The following pages represent a comprehensive bibliography of the Romanian philosopher N. Bagdasar's work, author of a monumental book on the Theory of knowledge (*Teoria cunoștinței*), as well as a remarkable historian of philosophy. Among the many activities in the field of philosophy he was the editorial secretary for „Revista de filosofie”, between 1928–1943, where he published many studies, articles and reviews.

Keywords: N. Bagdasar, Romanian philosophy, history of philosophy, „Revista de filosofie”, bibliography.

Odată cu publicarea, în cursul anului 2014, în șase numere consecutive ale „Revistei de filosofie”, a unei ample selecții din lucrarea în manuscris a lui Nicolae Bagdasar, *Autori și opere existențialiste*, se conturează posibilitatea unei noi abordări a operei filosofului român, în întregul ei.

Propun pentru început o reevaluare bibliografică, cu atât mai necesară cu cât toate bibliografiile de până acum, care i-au fost dedicate, sunt fie sumare sau incomplete, fie trunchiate ori fără trimiteri bibliografice exacte. Am încercat să îndepartez, măcar în parte, aceste neajunsuri și am completat bibliografia cu apariții din ultimii ani, menționând o serie de reeditări și antologări de texte.

Apariția acestei bibliografii în paginile „Revistei de filosofie” este cât se poate de potrivită, deoarece Nicolae Bagdasar și-a desfășurat aici o bună parte din activitate, între anii 1928–1943, publicând numeroase studii, articole și recenzii. În calitate de secretar de redacție, probabil tot el a redactat multe dintre paginile revistei care nu au fost semnate și nu sunt semnalate mai jos.

Prezenta bibliografie se dorește a fi un suport pentru viitoare încercări exegetice, dar și un omagiu adus Omului și Filosofului care a fost Nicolae Bagdasar (1896–1971).

1916

*Omul superior, văzut de doi singuratici: Friedrich Nietzsche și Thomas Carlyle, după Mihai Negru, în „Neamul Românesc”, anul XI, no. 13, p. 5.*¹

¹ Semnat: N. Bărdescu. Cu acest pseudonim, N. Bagdasar a semnat multe articole în această publicație, în anii 1915–1916. Am reținut doar acest articol care anunță pe asiduul recenzent de mai târziu.

1924

Ideia de etică în doctrina marxistă, în „Societatea de mâine” (Cluj), anul I, nr. 1, 1924, pp. 7, 8.

Noțiunea de revoluție la Karl Kautsky, în „Societatea de mâine” (Cluj), anul I, nr. 14, 1924, pp. 296–298.

1925

O nouă concepție filosofică [Gestalttheorie], în „Societatea de mâine” (Cluj), anul II, nr. 48–49, 1925, pp. 855, 856.

În jurul tratatului de la Locarno, în „Societatea de mâine” (Cluj), anul II, nr. 46–47, 1925, pp. 823, 824.

1926

Cunoștința istorică – Din punct de vedere logic, în „Societatea de mâine” (Cluj), anul III, nr. 3, 1926, pp. 36–38.

Wilhelm Dilthey, în „Societatea de mâine” (Cluj), anul III, nr. 43, 1926, pp. 667–671.

Maier H.: Wahrheit und Wirklichkeit. Tübingen, Mohr, 1926, pp. 590, în „Revista de filosofie”, vol. XI (seria nouă), fasc. 1–4, pp. 102–107.

1927

Der Begriff des Theoretischen Wertes bei Rickert: Darstellung und Kritik, Berlin, Emil Ebering, 1927, 101 pp.

Concepția filozofiei istoriei la Heinrich Rickert, în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, an VII, nr. 1–2, 1927, pp. 254–290.

Heinrich Maier. Aspecte din filosofia contemporană a istoriei, în „Societatea de mâine” (Cluj), anul III, nr. IV, nr. 29–30, 1927, pp. 369, 370; nr. 31–32, 1927, pp. 384, 385.

Gerhard von Mutius: Jenseits von Person und Sache. Skizzen und Vorträge zur Philosophie des Persönlichen. F. Bruckmann A.-G., München, 1925, în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, anul VII, nr. 1–2, 1927, pp. 294–296.

1928

Edmund Husserl, în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 1, 1928, pp. 7–36.

Concepția filozofiei istoriei la A. D. Xenopol, în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, an VII, nr. 3–4, 1928, pp. 558–598.

Concepția filozofiei istoriei după W. Windelband, în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 2, 1928, pp. 97–118.

Paul Natorp, în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 4, 1928, pp. 357–378.

Concepția filozofiei istoriei după Wilhelm Dilthey, în „Minerva” (Iași), [anul I], nr. 3, 1928, pp. 40–58.

- Concepția filosofiei istoriei după Wilhelm Dilthey (urmare)*, în „Minerva” (Iași), anul II, nr. 1, 1928, pp. 16–26.
- Mihail Rădulescu: Noțiunea de filosofie*. Chișinău, 1927, 59 pag., în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 1, 1928, pp. 81, 82.
- Hans Wenke: Hegels Theorie des objectiven Geistes*. 1927, Max Niemeier Verlag Halle Salle, în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 1, 1928, pp. 89–91.
- Arthur Stein: Der Begriff des Vestehens bei Dilthey*. 1926, Verlag von J. C. B. Mohr, Tübingen, în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 1, 1928, pp. 91, 92.
- C. Narly: Educație și ideal*. București, Editura Casei Școalelor, 1927, 193 p., în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 2, 1928, pp. 203, 204.
- Octav Botez: Alexandru Xenopol. Teoretician și filosof al istoriei*. Editura Casei Școalelor, 1928, 222 p., în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 3, 1928, p. 305.
- N. Lossky: La matière, l'intuition et la vie*. Felix Alcan, Paris, 1928, în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 3, 1928, pp. 308, 309.
- Reinhard Kynast: Kant. Sein System als Theorie des Kulturbewusstseins*. Verlag von Ernst Reinhardt, München, 1928, 229 p., în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 3, 1928, pp. 312, 313.
- Erich Becher: Grundlagen und Grenzen des Naturerkennters* (München und Leipzig, 1928, Verlag von Dunker & Humblot), în „Revista de filosofie”, vol. XIII (Seria Nouă), no. 4, 1928, pp. 428–430.
- Erich Rothacker: Logik und Systematik der Geisteswissenschaften. München und Berlin, 1927, Druck und Verlag von R. Oldenbourg*, în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, anul VII, nr. 3–4, 1928, pp. 621–625.
- 1929
- Paul Natorp (urmare și sfârșit)*, în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 1, 1929, pp. 59–72.
- Filosofia istoriei lui O. Spengler*, în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 3, 1929, pp. 308–342.
- Rabindranath Tagore și civilizația*, în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 4, 1929, pp. 388–405.
- Traian Brăileanu: Politica*. Cernăuți, 1928 (pag. XV+136), în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 1, 1929, pp. 112, 113.
- G. Vladesco-Racoassa: La Sociologie en Roumanie*. 1929 (Extrait de la Revue Internationale de Sociologie, Janvier-Février, 1929), în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 2, 1929, p. 227.
- F. Ștefănescu Goangă, profesor la Universitatea din Cluj: Selecțiunea capacităților și orientare profesională* (Tip. Cartea Românească, Cluj, 1929), în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 3, 1929, pp. 359, 360.

- Richard Kroner: Die Selbstverwirklichung des Geistes* (1928, Verlag von J. C. B. Mohr (Paul Siebeck) Tübingen), în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 3, 1929, pp. 372–374.
- Inginer H. Tillmann: Încercări asupra fenomenelor psihice anormale*. Tip. Bucovina, București, 1929, în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 4, 1929, pp. 482, 483.
- G. G. Antonescu, profesor la Universitatea din București: Educația morală în școala românească*. (București, Editura „Națională” S. Ciornei, 1929), în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 4, 1929, pp. 483, 484.
- Immanuel Kant: Intemeierea metafizicei moravurilor. Traducere însoțită de o schiță biografică și o introducere în filosofia morală de Traian Brăileanu, profesor la Universitatea din Cernăuți* (Editura Casei Școalelor), București, 1929), în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 4, 1929, p. 487.
- P. P. Negulescu: Reforma învățământului*, ed. a II-a. Editura «Casei Școalelor», 1927, în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, anul VIII, nr. 1–3, 1929, pp. 398–405.
- Sociologia ca domeniu de cercetare și obiect de învățământ* de Dr. L. von Wiese, profesor la universitatea din Colonia, secretar general al Institutului de cercetări pentru științele sociale, trad. de N. Bagdasar, în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, anul VIII, nr. 1–3, 1929, pp. 482–487.
- † *Karl Vorländer*, în „Revista de filosofie”, vol. XIV (Seria Nouă), no. 3, 1929, p. 376.

1930

- Filosofia contemporană a istoriei*, [vol. 1]², București, Societatea Română de Filosofie, 1930, XXIX, 285 pp.
- Asupra culturii europene*, în „Minerva” (Iași), anul III, nr. 2–3, 1930, pp. 86–97.
- Spre o renaștere a metafizicei*, în „Societatea de mâine” (Cluj), anul VII, nr. 22, 1930, p. 394.
- Curentele filosofice contimporane în Germania. I. Școli neokantiene*, în „Societatea de mâine” (Cluj), anul VII, nr. 23–24, 1930, pp. 447, 448.
- Mihail Rădulescu: Teoria Cunoștinței. Introducere în Filosofie* (Chișinău, 1930), în „Revista de filosofie”, vol. XV (Seria Nouă), no. 1, 1930, pp. 482, 483.
- Șerban Ionescu: Considerațiuni critice asupra eticei materialismului economic*. București, 1930, în „Revista de filosofie”, vol. XV (Seria Nouă), no. 2, 1930, pp. 203, 204.
- M. Geiger: Die Wirklichkeit der Wissenschaften und die Metaphysik* (Verlag von Friedrich Cohen in Bonn, 1930), în „Revista de filosofie”, vol. XV (Seria Nouă), no. 2, 1930, pp. 220–222.

² Singurul volum apărut dintr-o lucrare plănuită în trei volume.

Tudor Vianu: Poezia lui Eminescu (Colecția „Gândirea”. Ed. Cartea Românească, București, 1930), în „Revista de filosofie”, vol. XV (Seria Nouă), no. 3, 1930, pp. 347, 348.

Nicolae Mărgineanu: Psihologia germană contimporană. (Studii și cercetări psihologice publicate de Institutul de psihologie experimentală, comparată și aplicată al Universității din Cluj. Tip. „Cartea Românească”, Cluj, 1930), în „Revista de filosofie”, vol. XV (Seria Nouă), no. 4, 1930, pp. 492, 493.

George Ștefănescu: Charles Renouvier. Teoria categoriilor și a certitudinii (Editura Casei Școalelor, București, 1930), în „Revista de filosofie”, vol. XV (Seria Nouă), no. 4, 1930, pp. 498, 499.

Immanuel Kant: Critica rațiunii pure. Trad. de Tr. Brăileanu (Editura Casei Școalelor, București, 1930), în „Revista de filosofie”, vol. XV (Seria Nouă), no. 4, 1930, pp. 499, 500.

Gerhard von Mutius: Wort, Wert, Gemeinschaft. Sprachkritische und soziologische Ueberlegungen (Verlag von Ernst Reinhardt, München, 1929), în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, anul IX, nr. 1–3, 1930, pp. 334–338.

1931

Din problemele culturii europene, București, Societatea Română de Filosofie, 1931, 144 pp.

G. G. Antonescu: Pedagogia generală (Institutul Pedagogic Român, București, 1930. – XXXII+595 pag.), în „Revista de filosofie”, vol. XVI (Seria Nouă), no. 1, 1931, pp. 89, 90.

Dimitrie Cantemir: Metafizica. Trad. de Nicodim Locusteanu, cu o prefață de Em. Grigoraș. (Biblioteca Universala, Ed. Ancora, București, 347 p.), în „Revista de filosofie”, vol. XVI (Seria Nouă), no. 1, 1931, pp. 91, 92.

Ion Petrovici: Titu Maiorescu (Editura Casei Școalelor, 1931, București), în „Revista de filosofie”, vol. XVI (Seria Nouă), no. 2, 1931, pp. 191–193.

M. Eminescu: Scrieri politice. Ediție comentată de D. Murărașu (Editura „Scrișul Românesc”, Craiova), în „Revista de filosofie”, vol. XVI (Seria Nouă), no. 2, 1931, p. 197.

I. Brucăr: Probleme noi în filosofie (Ed. Societatea Română de Filosofie, București, 1931), în „Revista de filosofie”, vol. XVI (Seria Nouă), no. 3–4, 1931, pp. 350–352.

Platon: Apărarea lui Socrate, Euthyphron, Kriton, traducere, precedată de o lungă introducere, de Cezar Papacostea (Ed. Casa Școalelor, 1930), în „Revista de filosofie”, vol. XVI (Seria Nouă), no. 3–4, 1931, p. 366.

Max Adler: Lehrbuch der materialistischen Geschichtsauffassung (E. Laubsche Verlagsbuchhandlung, Berlin, 1930), în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, anul IX, nr. 4, 1931, pp. 618–620.

1932

Filosofia istoriei, în „Revista de filosofie”, vol. XVII: *Omagiu profesorului C. Rădulescu-Motru*, 1932, pp. 521–557.

George Berkeley, *Principiile cunoștinței omenești*, trad. din engleză de S. Căteanu, cu o introducere de N. Bagdasar, București, Societatea Română de Filosofie, 1932.³

1933

Asupra noțiunilor individuale, în „Revista de filosofie”, vol. XVIII (Seria Nouă), nr. 3–4, 1933, pp. 500–512.

I. E. Torouțiu: *Studii și Documente Literare, vol. II. „Junimea”* (București, 1932), în „Revista de filosofie”, vol. XVIII (Seria Nouă), no. 1, 1933, pp. 97, 98.

Victor Papacostea: *Teodor Anastasie Cavalioti* (Extras din „Revista Istorică Română”). Cartea Românească, București, 1932, în „Revista de filosofie”, vol. XVIII (Seria Nouă), no. 1, 1933, p. 106.

† Vasile Gherasim, în „Revista de filosofie”, vol. XVIII (Seria Nouă), no. 1, 1933, p. 127.

1934

Al. Busuioceanu: *Pârvan gânditorul*. Ed. II (Tip. Ramuri, Craiova, 1934), în „Revista de filosofie”, vol. XIX (Seria Nouă), nr. 1, 1934, pp. 84, 85.

I. E. Torouțiu: *Studii și documente literare*, vol. IV (București, 1933), în „Revista de filosofie”, vol. XIX (Seria Nouă), nr. 2, 1934, pp. 211–213.

Traian Herseni: *Teoria monografiei sociologice. Cu un studiu introductiv: Sociologia monografică, știință a realității sociale de D. Gusti* (Institutul Social Român, București, 1934), în „Revista de filosofie”, vol. XIX (Seria Nouă), nr. 3, 1934, pp. 313–315.

Eugeniu Sperantia: „*Papillons*” de Schumann. *Despre principiul unic al vieții, dramei și frumosului. Replică la „Laokoon” de Lessing*. Ed. „Cugetarea”, București, 1934, în „Societatea de mâine” (Cluj), anul XI, nr. 6, 1934, p. 118.

† Hans Vaihinger, în „Revista de filosofie”, vol. XIX (Seria Nouă), nr. 1, 1934, pp. 110, 111.

† Heinrich Maier, în „Revista de filosofie”, vol. XIX (Seria Nouă), nr. 1, 1934, pp. 111, 112.

Curs de teoria cunoștinței, partea a II-a [stenograf și editor: Aurel Boia], 1933–1934 [curs litografiat].

Curs de logică, editat de Șt. Cârstoiu, Facultatea de Filosofie și Litere din București, 1933–1934 [curs litografiat].

³ A apărut o nouă ediție în 1938, cu o prefață semnată de Societatea Română de Filosofie care a constatat că exemplarele din prima ediție s-au epuizat și o nouă ediție s-a simțit necesară.

Manual de Psihologie, pentru clasa a VI și a VII secundară, ed. 1, București, Libr. Universală Alcalay & Co., 1934.⁴

1935

Curs de teoria cunoștinței, partea I, vol. I, [stenograf și editor: Aurel Boia], 1934–1935 [curs litografiat].

1936

Cunoașterea noologică după W. Dilthey, în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, anul XIV, vol. II: *Omagiu profesorului D. Gusti. XXV de ani de învățământ universitar*, 1936, pp. 545–564.

David Hume, *Cercetare asupra intelectului omenesc*, trad. din engleză de S. Căteanu, cu o introducere de N. Bagdasar, București, Societatea Română de Filosofie [1936].

Curs de teoria cunoștinței, partea I, vol. II [stenograf și editor: Aurel Boia], 1935–1936 [curs litografiat]

1938

Sucesiunea hegeliană: Dreapta hegeliană, în *Istoria filosofiei moderne*, vol. II: *Dela Kant până la evoluționismul englez*, București, Societatea Română de Filosofie (Omagiu profesorului Ion Petrovici), 1938, pp. 391–396.

Wilhelm Dilthey, în *Istoria filosofiei moderne*, vol. III: *Perioada contemporană*, București, Societatea Română de Filosofie (Omagiu profesorului Ion Petrovici), 1938, pp. 339–346.

Ion Petrovici, în „Revista de filosofie”, vol. XXIII, nr. 1, 1938, pp. 1–12.

Marin Stefanescu: *Le problème de la Méthode* (Librairie Alcan, Paris, 1938), în „Revista de filosofie”, vol. XXIII, nr. 2, 1938, pp. 186–191.

Curs de logică, Universitatea din București, Facultatea de Filosofie și Litere, 1937–1938 [curs litografiat].

1940

Istoria filosofiei românești, București, Societatea Română de Filosofie, 1940, XI, 436 pp.

Immanuel Kant: Critica puterii de judecare. Traducere însoțită de o introducere de Traian Brăileanu (Academia Română, 1940), în „Revista de filosofie”, vol. XXV, nr. 2, 1940, pp. 205, 206.

⁴ N. Bagdasar a contribuit la această lucrare, înlocuind și redactând texte ale cursului de psihologie propus de I. Petrovici la Școala de Științe Administrative din București. Textul redactat de N. Bagdasar a fost revizuit de I. Petrovici „pentru a se păstra unitatea stilului și a concepțiunii”. Manualul a fost reeditat, ajungând până la a 11-a ediție, în 1945, la Editura Librăriei Socec & Co.

1941

Teoria cunoștinței – expunere sistematică și critică, vol. I, București, Imprimeria Națională (Academia Română. Studii și cercetări, LIV), 1941, 313 pp.

Istoria filosofiei moderne, vol. V: *Filosofia românească dela origini până astăzi*, București, Societatea Română de Filosofie (Omagiu profesorului Ion Petrovici), 1941, pp. 1–436.⁵

P. P. Negulescu: *Conflictul generațiilor și factorii progresului. Discurs de recepție cu răspunsul d-lui Dimitrie Gusti*, în „Convorbiri literare”, anul LXXIV, nr. 11–12, 1941, pp. 1486–1488.

1942

Teoria cunoștinței – expunere sistematică și critică, vol. II, București, Imprimeria Națională (Academia Română. Studii și cercetări, LVII), 1942, 270 pp.

I. Petrovici *metafizician*, în „Preocupări literare”, anul VII, nr. 6–7 [*La 60 de ani ai profesorului I. Petrovici*], 1942, p. 365–383.

I. Petrovici *metafizician*, în „Revista de filosofie”, vol. XXVIII, nr. 3–4, 1942, pp. 181–204.⁶

1943

Antologie filosofică: filosofi străini [cuvânt înainte de I. Petrovici], București, Casa Școalelor, 1943, IX, 574 pp.⁷

La philosophie roumaine pendant ces dernières années, în „Archives pour la science et la réforme sociales, XVIe année, nr. 1–4, 1943, pp. 338–348.

Vasile Conta, *Teoria fatalismului. Teoria undulației universale*, comentate de N. Bagdasar, Craiova, Editura Scrisul Românesc, [1943].

1944

Teoria cunoștinței, [ed. a 2-a], București, Casa Școalelor, [1944], 365 pp.

De la lectură la filosofare, în „Ethos” (Iași), anul I, no. 1, 1944, pp. 19–31.

Voința de cultură, în „Ethos” (Iași), anul I, no. 1, 1944, pp. 127, 128.

Discuțiile și polemicile între filosofi, în „Ethos” (Iași), anul I, no. 1, 1944, pp. 147, 148.

Semne bune..., în „Ethos” (Iași), anul I, no. 2–3, 1944, pp. 281–283.

Ceva despre mit, în „Ethos” (Iași), anul I, no. 2–3, 1944, pp. 283, 284.

Filosofie și... cenzori filosofici, în „Ethos” (Iași), anul I, nr. 4, 1944, pp. 412, 413.

Cursuri la modă, în „Ethos” (Iași), anul I, nr. 4, 1944, pp. 415–417.

Enigme, în „Ethos” (Iași), anul I, nr. 4, 1944, p. 418.

⁵ Volum elaborat în colaborare cu Traian Herseni și S. S. Bârsănescu, care au scris secțiunile „Sociologia”, respectiv „Pedagogia”.

⁶ Reluare a articolului precedent, corectat și completat.

⁷ Întocmită împreună cu Virgil Bogdan și C. Narly, la însărcinarea lui I. Petrovici. Au apărut două ediții în același an; ed. a 2-a revăzută și adăugită: XVI, 734 pp.

1945

La Filosofía del Derecho en Rumania, traducción de Francisco Elias de Tejada, Madrid, Instituto Editorial Reus, 1945, 31 pp. [publicado en la „Revista general de legislation y jurisprudencia”, julio–agosto 1945]⁸.

1946

Judecata psihologică și judecata logică, în „Ethos” (Iași), anul III, nr. 1–2, 1946, pp. 115–133.

1955

Concepția social-politică a lui Simion Bărnuțiu, în „Studii și cercetări științifice. Științe sociale” (Iași), anul VI, nr. 3–4, 1955, pp. 241–262.

1956

Probleme de teoria culturii și istoriei la A. D. Xenopol (1868–1880), în „Studii și cercetări științifice. Filologie” (Iași), anul VII, fasc. 1, 1956, pp. 115–147.

Preocupări de economie politică la „Propășirea”: contribuțiile lui Ion Ghica, Anton Vincler și Ion Ionescu de la Brad, în „Studii și cercetări științifice. Filologie” (Iași), anul VII, fasc. 2, 1956, pp. 65–100.⁹

1957

Concepția istorică a lui Mihail Kogălniceanu, în „Studii și cercetări științifice. Filologie” (Iași), anul VIII, fasc. 2, 1957, pp. 239–264.

1958

Pe marginea proiectului de periodizare a istoriei filozofiei din România, în „Cercetări filosofice”, anul V, nr. 2, 1958, pp. 143, 144.

1965

Rosset, Clement. Le sentiment de l'absurde dans la philosophie de Schopenhauer (Sentimentul absurdului în filosofia lui Schopenhauer). In: Rev. Métaphys. Morale, nr. 1, ian. – mar. 1964, p. 41–78, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică”, vol. II, nr. 6, 1965, pp. 619–623.

1966

Jaspers, Karl. Nicolaus Cusanus, München, R. Piper & Co Verlag, 1964, 271 p., în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. III, nr. 1, 1966, pp. 53–61.

Guilead, Reuben. Être et liberté. Une étude sur le dernier Heidegger (Existență și libertate. Studiu aspra ultimei etape a gândirii lui Heidegger). Cu o prefață

⁸ Reprezintă traducerea unui capitol din *Istoria filosofiei românești* (1941). În nota introductivă, traducătorul îi mulțumește profesorului A. Busuioceanu care i-a propus materialul, l-a inițiat în cunoașterea culturii române și l-a ajutat în deslușirea unor neclarități din text.

⁹ Studiu scris în colaborare cu I. Lăzărescu.

- de Paul Ricoeur*. Louvain-Paris, 1965, 184 p., în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. III, nr. 2, 1966, pp. 154–164.
- Dayan, Maurice. L'inconscient selon Bergson (Inconștientul după Bergson)*. În: Rev. Métaphys. Morale, nr. 3, iul. – sept. 1965, p. 287–324, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. III, nr. 3, 1966, pp. 251–256.
- Fertig, Hermann. Die Auflösung der klassischen Substanzkonzeption und ein Versuch ihrer Rehabilitierung (Dizolvarea concepției clasice despre substanță și încercarea de a o reabilita)*. München, 1965, 122 p., în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. III, nr. 4, 1966, pp. 341–346.
- Beigbeder, Marc. Dialectiques complexes (Dialectici complexe)*. În: Rev. Métaphys. Morale, nr. 4, oct. – dec. 1965, p. 468–476, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. III, nr. 5, 1966, pp. 379–384.
- Tilliette, X. Schelling contre Hegel (Schelling contra lui Hegel)*. În: Arch. Phil., ian. – mar. 1966, p. 89–108, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. III, nr. 6, 1966, pp. 523–531.
- Wolff, E. Les trois impératifs catégoriques et les trois postulats de la raison pratique chez Kant (Cele trei imperative categorice și cele trei postulate ale rațiunii practice la Kant)*. În: Archs. Phil., 29, nr. 1, ian. – mar. 1966, p. 37–58, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. III, nr. 7, 1966, pp. 717–624.
- Rostenne, Paul. L'ontologie entravée de Heidegger (Ontologia blocată a lui Heidegger)*. În: Rev. Métaphys. Morale, nr. 1, ian. mar. 1966, p. 74–99, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. III, nr. 9, 1966, pp. 764–772.

1967

- Arnold J. Toynbee, filosof al istoriei*, în „Contemporanul”, nr. 51(1106), 22 dec. 1967, p. 9.
- Sören Kierkegaard: omul*, în „Ramuri” (Craiova), anul IV, nr. 11(41), 15 nov. 1967, pp. 16, 17, 23.
- Direcții în existențialism*, în „Cronica” (Iași), anul II, nr. 43(90), 1967, p. 9; (II), nr. 45(92), 1967, p. 9; (III) 47(94), 1967, p. 9.
- Câteva amintiri despre Camil Petrescu*, în „Cronica” (Iași), anul II, nr. 24, 17 iunie 1967.
- Rifka, Fuad. Studien zur Ästhetik Martin Heideggers und Oskar Beckers (Studii asupra esteticii lui Martin Heidegger și Oskar Becker)*. Tübingen, 1965, 158 p., în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. IV, nr. 1, 1967, pp. 55–64.

- Kauppi, Raili. Einige Bemerkungen zum Principium identitatis indiscernibilium bei Leibniz (Cîteva observații referitoare la Principium identitatis indiscernibilium la Leibniz).* In: Z. phil. Forsch., 20, nr. 3–4, iul. – dec. 1966, p. 497–506, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. IV, nr. 2, 1967, pp. 137–141.
- Despre noțiunea de lege în științele istorice* [despre nr. 11 din anul 1966 al revistei vest-germane „Studium generale”, consacrat elucidării noțiunii de lege în știință], în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. IV, nr. 3, 1967, pp. 240–252.
- Piaget, Jean. Sagesse et illusions de la philosophie (Înțelepciunea și iluziile filosofiei).* Paris, Presses universitaires de France, 1965, 286 p., în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. IV, nr. 4, 1967, pp. 287–297.
- Garceau, Benoît. Heidegger et la concept traditionnel de la vérité (Heidegger și conceptul tradițional al adevărului).* In: Rev. Univ. Ottawa, 37, nr. 1, ian. – mar. 1967, p. 101–114, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. IV, nr. 6, 1967, pp. 453–457.
- Rintelen, F. J. von. Le sens dans l'histoire (Sensul în istorie).* In: Rev. phil. Fr. Etranger, 91, nr. 4, oct. – dec. 1966, p. 463–475, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. IV, nr. 7, 1967, pp. 587–592.
- Garulli, Enrico. L'unité idéale de la pensée heideggerienne d'après un essai de Gianni Vattimo (Unitatea ideală a gândirii heideggeriene după un eseu al lui Gianni Vattimo).* In: Rev. Métaphys. Morale, 72, nr. 1, ian. – mar. 1967, p. 116–125, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. IV, nr. 8, 1967, pp. 641–644.
- Filipovič, V. Die Sendung der Philosophie in unserer Zeit nach Marx und Husserl (Menirea filosofiei în vremea noastră după Marx și Husserl).* In: Praxis, 2, nr. 3, 1967, p. 346–352, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. IV, nr. 12, 1967, pp. 1022–1026.

1968

- N. Berdiaev – filozof al istoriei,* în „Revista de filozofie”, tomul XV, nr. 3, 1968, pp. 297–306.
- Conservarea inteligenței,* în „Scînteia tineretului”, anul XXIV, seria II, nr. 5818, 4 febr. 1968, pp. 1, 4.
- Funke, Gerhard. Phänomenologie – Metaphysik oder Methode? (Este fenomenologia – metafizică sau metodă?).* Bonn, H. Bouvier et Co. Verlag, 1966, 272 p., indice de nume; indici de concepte, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. V, nr. 1, 1968, pp. 17–30.
- Tymieniecka, Anna-Teresa. Dem Wendepunkt der Phänomenologie entgegen (Împotriva crizei din fenomenologie).* In: Phil. Rdsch., 14, nr. 2–3, 1967,

- p. 182–208, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. V, nr. 1, 1968, pp.36–40.
- Kamlah, Wilhelm. Aristoteles Wissenschaft vom Seiden als Seiden und die gegenwärtige Ontologie (Știința aristotelică despre existent ca existent și ontologia actuală).* In: Arch. Gesch. Phil., 49, nr. 3, 1967, p. 269–297, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. V, nr. 2, 1968, pp. 226–233.
- Zac, Sylvain. Religion naturelle et religions révélées selon Kant (Religia naturală și religiile revelate după Kant).* In: Rev. Métaphys. Morale, 73, ian. – mar. 1968, p. 105–126, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. V, nr. 3, 1968, pp. 403–412.
- Tiensch, Elfriede. Die Zukunft der Ethik und die Ethik der Zukunft (Viitorul eticii și etica viitorului).* In: Z. phil. Forsch., 22, nr. 1, ian. – mar. 1968, p. 31–52, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. V, nr. 4, 1968, pp. 576–584.
- Salamun, Kurt. Der Begriff der Daseinskommunikation bei K. Jaspers (Noțiunea de comunicare pe planurile „Dasein”-ului la K. Jaspers).* In: Z. phil. Forsch., 22, nr. 2, apr. – mai 1968, p. 261–285, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. V, nr. 5, 1968, pp. 747–758.
- Van Riet, G. Actualité de Spinoza (Actualitatea lui Spinoza).* In: Rev. phil. Louvain, 66, nr. 89, febr. 1968, p. 36–84, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. V, nr. 6, 1968, pp. 965–982.
- Heintel, P. Die Dialektik bei Kant (Dialectica la Kant).* In: Studium generale, 21, nr. 5, 1968, p. 450–470, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. V, nr. 6, 1968, pp. 982–993.

1969

- Teoreticieni ai civilizației, București, Editura Științifică (Sinteze sociologice), 1969, 184 pp.*
- Karl Jaspers (Influențele suferite. Raporturile dintre științe și filosofie),* în „Ramuri” (Craiova), anul VI, nr. 6(60), 15 iunie 1969, p. 5.¹⁰
- Nauta, L. W. Dialektik bei Sartre (Dialectica la Sartre).* In: Studium generale; 21, nr. 7, 1968, p. 591–608, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. VI, nr. 1, 1969, pp. 20–30.
- Knauss, G. Die Dialektik des Grundwissens und der Existenzerhellung bei Jaspers (Dialectica cunoașterii fundamentale și a explicitării existenței a Jaspers).* In: Studium generale, 21, nr. 7, 1968, p. 571–590, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. VI, nr. 1, 1969, pp. 30–39.

¹⁰ Fragment din lucrarea în manuscris, intitulată: *Existențialismul*.

- Grimaldi, N. *Le shamanisme socratique. Réflexion sur le langage dans la philosophie de Platon (Șamanismul socratic. Reflexie asupra limbajului în filosofia lui Platon)*. In: *Revue de Metaphysique et de Morale*, 73, nr. 4, oct. – dec. 1969, în „*Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie*”, vol. VI, nr. 3, 1969, pp. 385–402.
- Pöggeler, Otto. *La pensée de Heidegger. Un cheminement vers l'être (Gândirea lui Heidegger. O înaintare spre existență)*. Traduit de l'allemand par Marianna Simon. Paris, Aubier-Montaigne, 1967, 412 p., în „*Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie*”, vol. VI, nr. 4, 1969, pp. 555–575.
- Knecht, Yvonne. *Temps et modes chez Spinoza (Timp și moduri la Spinoza)*. In: *Dialectica*, 2, nr. 3–4, 1968, p. 214–237, în „*Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie*”, vol. VI, nr. 5, 1969, pp. 755–760.
- D'Hondt, Jacques. *Hegel secret. Recherches sur les sources cachées de la pensée de Hegel (Hegel secret. Investigații asupra surselor ascunse ale gândirii lui Hegel)*. Paris, Presses universitaires de France, 1968, 344 p., în „*Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie*”, vol. VI, nr. 6, 1969, pp. 915–929.
- Immanuel Kant, *Critica rațiunii pure*, [traducători: Nicolae Bagdasar, Elena Moisuc, studiu introductiv, glosar kantian și indice de nume proprii: Nicolae Bagdasar], București, Editura Științifică, 1969.
- 1970
- Marcel, Gabriel. *Testament philosophique (Testament filosofic)*. In: *Revue de Metaphysique et de Morale*, 74, nr. 3, iul. – sept. 1969, p. 253–262, în „*Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie*”, vol. VII, nr. 2, 1970, pp. 176–183.
- Dubois, Pierre. *L'évolution chez Platon (Evoluția la Platon)*. In: *Revue de Métaphysique et de Morale*, nr. 4, oct. – dec. 1969, p. 446–453, în „*Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie*”, vol. VII, nr. 3, 1970, pp. 396–401.
- Pétrément, S. *Sur le livre de Hermann Langerbeck „Aufsätze zur Gnosis” (Despre cartea lui Hermann Langerbeck „Studii asupra gnosticizării”)*. In: *Revue de Métaphysique et de Morale*, nr. 4, oct. – dec. 1969, p. 348–445, în „*Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie*”, vol. VII, nr. 3, 1970, pp. 401–405.
- Reiter, Josef. *Struktur und Geschichte. Der zweideutige Versuch einer Entideologisierung des Geschichtsdenkes durch den Strukturalismus (Structură și istorie. Încercare echivocă a unei dezideologizări a gândirii istorice de către structuralism)*. In: *Zeitschrift für philosophische Forschung*, nr. 2, apr. – iun. 1970, p. 159–182, în „*Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie*”, vol. VII, nr. 4, 1970, pp. 529–558.

Kümmel, Friedrich. Über den Anspruch des Allgemeinen, wirkliches Allgemeines zu sein (Despre pretenția universalului de a fi universal real). In: Zeitschrift für philosophische Forschung, 24, nr. 2, apr. – iun. 1970, p. 224–252, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică, sociologie, psihologie”, vol. VII, nr. 5, 1970, pp. 764–775.

1971

Orientări filosofice contemporane, [cuvânt înainte de Mircea Ioanid], București, 1971 [volum multigr.].¹¹

Un eseu despre existențialismul francez [despre: Dumitru Ghișe, *Existențialismul francez și problemele eticii*, ed. a 2-a, Dacia, 1970], în „Revista de filozofie”, tomul XVIII, nr. 5, 1971, pp. 643–648.

Gadamer, Hans Georg. À propos de l’herméneutique (Cu privire la hermeneutică). In: Archives de Philosophie, nr. 1, ian. – mar. 1970, p. 19–27, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică”, vol. VIII, nr. 1, 1971, pp. 26–30.

Piaget, Jean. Psychologie et épistémologie. Pour une théorie de la connaissance (Psihologie și epistemologie. Pentru o teorie a cunoașterii). Paris, Editions Gauthier, 1970, 189 p., în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică”, vol. VIII, nr. 1, 1971, pp. 91–101.

Reboul, Olivier. La dignité humaine chez Kant (Demnitatea umană la Kant). In: Revue de Métaphysique et de Morale, apr. – iun. 1970, p. 189–217, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică”, vol. VIII, nr. 2, 1971, pp. 173–188.

Vanbergen, P. Des doctrines morales à science morale (De la doctrinele morale la știința morală). In: Revue internationale de philosophie, fasc. 3–4, 1970, p. 508–538, în „Revista de referate și recenzii. Filosofie, logică”, vol. VIII, nr. 3, 1971, pp. 253–263.

1972

Immanuel Kant, *Întemeierea metafizicii moravurilor. Critica rațiunii practice*, [traducere, studiu introductiv, note și indici: Nicolae Bagdasar, postf.: Nicolae Bellu], București, Editura Științifică, 1972.

1975

Antologie filosofică: filosofia antică, ed. revăzută și adăugită de Octavian Nistor, selecția textelor și prezentări de Nicolae Bagdasar, Virgil Bogdan și Octavian Nistor, bibliografia selectivă, indice de nume și note de Octavian Nistor, pref. de G. Vlăduțescu, București, Editura Minerva (Biblioteca pentru toți), 1975 [2 vol.].

¹¹ Volumul reunește toate referatele și recenziile publicate de N. Bagdasar în „Revista de referate și recenzii”, în anii 1965–1971.

1986

Immanuel Kant despre o pace eternă între popoare, în „Forum”, anul XXVIII, nr. 3, 1986, pp. 34–38.

Constantin Rădulescu-Motru, în „Forum”, anul XXVIII, nr. 4, 1986, pp. 65–68.

Realismul naiv, în „Forum”, anul XXVIII, nr. 5, 1986, pp. 59–67.

Cum am devenit traducător?, în „Forum”, anul XXVIII, nr. 6, 1986, pp. 63–65.

1988

Scriseri, ed. îngrijită, introducere și note de: Gh. Vlăduțescu, București, Editura Eminescu (Biblioteca de filosofie a culturii românești), 1988.

1990

Jaspers despre libertate, în „Forum”, anul XXXII, nr. 2, 1990, pp. 33–36.¹²

1992

Scrisori către Tudor Vianu, vol. I: (1916–1935), ed. îngrijită de Maria Alexandrescu Vianu și Vlad Alexandrescu, note de Vlad Alexandrescu, București, Editura Minerva, 1992, pp. 86, 153, 154.

1993

Amintiri, în „Revista de filosofie”, tomul XL, nr. 3, 1993, pp. 287–294.¹³

Correspondență, în „Revista de filosofie”, tomul XL, nr. 6, 1993, pp. 589–606.¹⁴

1994

C. Rădulescu-Motru, în „Revista de filosofie”, tomul XLI, nr. 2, 1994, pp. 183–205.

Immanuel Kant, Critica rațiunii pure, trad. de Nicolae Bagdasar și Elena Moisuc, București, Editura IRI (Cogito), 1994.¹⁵

Scrisori către Tudor Vianu, vol. II: (1936–1949), ed. îngrijită de Maria Alexandrescu Vianu și Vlad Alexandrescu, note de Vlad Alexandrescu, București, Editura Minerva, 1994, pp. 20, 184, 185.

1995

Teoria cunoștinței, București, Editura Univers Enciclopedic, 1995.¹⁶

¹² Fragmentul face parte din lucrarea: *Autori și opere existențialiste*, cap. II, paragr. 10.

¹³ Textul e precedat de o notă introductivă semnată de Alexandru Boboc.

¹⁴ Se precizează că paginile fac parte din volumul: *Correspondență. Nicolae Bagdasar printre Prieteni și Colaboratori* (Ediție îngrijită, cuvânt introductiv, note, tablou cronologic de Ecaterina Bagdasar, careia îi aparțin și traducerile respectivelor scrisori), volum despre care nu am cunoștință să fi apărut.

¹⁵ Reproduce traducerea apărută în 1969. Cuprinde, la sfârșit, textul lui N. Bagdasar, *Cum am devenit traducător!*, din revista „Forum”, nr. 6, 1986.

¹⁶ În *Notă asupra ediției* se precizează că textul de față reproduce ed. a 2-a lucrării cu același titlu, apărută în anul 1944 și a fost adusă la zi ortografia, au fost îndreptați termeni care, în epocă, aveau un înțeles diferit ori un alt accent semantic, au fost înlocuiți unii termeni impropriu folosiți, fără să fie afectat însă sensul ideii cu care se lucra și au fost corectate tacit greșelile de tipografie.

Antologie filosofică: filosofi străini, posf. de prof. univ. dr. Gheorghe Vlăduțescu, București, Editura Universal Dalsi, 1995.¹⁷

Immanuel Kant, *Critica rațiunii practice. Întemeierea metafizicii moravurilor*, trad., studiu introductiv, note și indice de nume proprii de Nicolae Bagdasar, București, Editura IRI (Cogito), 1995.¹⁸

1996

C. Rădulescu-Motru, *Timp și destin*, cu un cuvânt înainte de N. Bagdasar [„*Timpul și Destinul*” în *viziunea lui C. Rădulescu-Motru*] și o postf. de I. Frunzetti, București, Editura Saeculum I. O./ Vestala, 1996.

Antologie filosofică: filosofi străini, posf. de Gheorghe Vlăduțescu, Chișinău, Editura Uniunii Scriitorilor, 1996.¹⁹

1998

Din problemele culturii europene, ed. a 2-a, [editor: Victoria Pieptan-Dor], cuvânt înainte de Nicolae Culic, București, Editura Fundației Intellegentia, 1998.²⁰

Immanuel Kant, *Critica rațiunii pure*, trad. de Nicolae Bagdasar și Elena Moisuc, ed. a 3-a, îngrijită de Ilie Pârvu, București, Editura IRI (Cogito), 1998.²¹

1999

Immanuel Kant, *Critica rațiunii practice. Întemeierea metafizicii moravurilor*, trad., studiu introductiv, note și indice de nume proprii de Nicolae Bagdasar, București, Editura IRI (Cogito), 1999.

2001

Istoria filosofiei românești [îngrijitor de ediție Aurel Ștefanachi], Iași, Tipografia Moldova, 2001.²²

2003

Istoria filosofiei românești, București, Profile Publishing, 2003.²³

2004

Amintiri. Notății autobiografice, ed. îngrijită și studiu introductiv de Constantin Aslam, București, Editura Tritonic, 2004.

¹⁷ Reeditare a ediției a 2-a din 1943.

¹⁸ Reproduce traducerea apărută în 1972.

¹⁹ Reluare a reeditării din 1995.

²⁰ Ediția o reia pe cea dintâi, apărută în 1931. În anexă se publică un fragment din jurnalul inedit al lui N. Bagdasar, iar în final sunt reproduse câteva scrisori adresate profesorului și documente iconografice.

²¹ Cu prilejul reeditării acestei lucrări, redacția ne informează că a corectat unele erori de tipar și unele inconsecvențe terminologice. Totodată au fost indicate diferențele dintre ed. 1 și ed. a 2-a a *Criticii rațiunii pure*, acolo unde lipseau în varianta inițială din 1969.

²² Reproduce textul din volumul cu același titlu editat de Societatea Română de Filosofie, în 1940.

²³ Reproduce textul din volumul cu același titlu editat de Societatea Română de Filosofie, în 1940.

2006

Opere, vol. I: *Amintiri*, ed. îngrijită de Rodica Pandele și Gh. Vlăduțescu, postf. și note de Gh. Vlăduțescu, București, Editura Academiei Române, 2006, 297 p.

Opere, vol. II: *Portrete*, ed. îngrijită de Rodica Pandele și Gh. Vlăduțescu, pref. de Nicolae Bagdasar, postf. și note de Gh. Vlăduțescu, București, Editura Academiei Române, 2006, 237 p.

2008

Cultura europeană, în: *Europa în gândirea românească interbelică*, o antologie de Ovidiu Pecican, Iași, Institutul European, 2008, pp. 109–124.²⁴

2009

Immanuel Kant, *Critica rațiunii pure*, trad. de Nicolae Bagdasar și Elena Moisuc, ed. a 3-a, îngrijită de Ilie Pârnu, București, Univers Enciclopedic Gold (Cogito), 2009.²⁵

2010

Immanuel Kant, *Critica rațiunii practice. Întemeierea metafizicii moravurilor*, trad., studiu introductiv, note și indice de nume proprii de Nicolae Bagdasar, București, Univers Enciclopedic Gold (Cogito), 2010.²⁶

2013

Pagini inedite: Existențialismul (I): Soren Kierkegaard: Conceptul de angoasă, în „Revista de filosofie”, tomul LXI, nr. 1, 2014, pp. 81–98.²⁷

Pagini inedite: Existențialismul (II): Karl Jaspers, în „Revista de filosofie”, tomul LXI, nr. 2, 2014, pp. 201–212.

Pagini inedite: Existențialismul (III): Karl Jaspers – Situațiile limită, în „Revista de filosofie”, tomul LXI, nr. 3, 2014, pp. 308–320.

Pagini inedite: Existențialismul (IV): Jean-Paul Sartre, în „Revista de filosofie”, tomul LXI, nr. 4, 2014, pp. 421–432.

Pagini inedite: Existențialismul (V): N. Berdiaeff [1; 2], în „Revista de filosofie”, tomul LXI, nr. 5, 2014, pp. 559–574.

Pagini inedite: Existențialismul (VI): N. Berdiaeff [3; 4], în „Revista de filosofie”, tomul LXI, nr. 6, 2014, pp. 697–704.

²⁴ Articol apărut în vol. *Din problemele culturii europene* (1931); reprodus după: *Scrieri* (1988), pp. 375–383.

²⁵ Reluare a ediției din 1998.

²⁶ Reluare a ediției apărute în 1995 și reeditate în 1999.

²⁷ Textul este precedat de o *Notă introductivă* de Alexandru Boboc și *Nota editorului* de Alexandru Surdu. Reprezintă, împreună cu textele publicate în numerele următoare ale revistei, o selecție din opera lui Nicolae Bagdasar, *Autori și opere existențialiste*, care face parte dintr-un proiect al său intitulat „Existențialismul”.